

YRITYSVASTUU JA KESTÄVÄ KEHITYS

Rapala VMC Oyj tuntee vastuunsa osakkeenomistajiaan, asiakkaitaan, työntekijöitään, yhteistyökumppaneitaan, yhteiskuntaa sekä kaikkia konsernin tuotteita käyttäviä ihmisiä kohtaan. Kaikkialla missä konserni toimii, se kantaa vastuun tekemisistään ja niiden ympäristövaikutuksista. Rapala-konserni kehittää toimintaansa jatkuvasti kestävämpään suuntaan puhtaamman ympäristön edistämiseksi. Konserni kunnioittaa aina paikallisia kulttuureita, tapoja ja ympäristöä sekä toimii paikallisten lakien mukaisesti. Rapala-konserni kehittää tuotteitaan, valmistusmenetelmiään ja toimintatapojaan niin, että niiden ympäristövaikutukset olisivat mahdollisimman vähäisiä tuotteiden koko elinkaaren aikana.

STRATEGIA JA JOHDON LÄHESTYMISTAPA KESTÄVÄÄN KEHITYKSEEN

Rapala-konsernin strateginen tavoite on kannattava kasvu. Kasvun perustana on strategian neljä kulmakiveä: brändit, innovaatiot, tuotanto ja jakeluverkosto. Vuonna 2020 Rapala-konserni lanseerasi uuden vastuullisuusstrategian tavoitteenaan olla yksi maailman johtavista vastuullisista kalastusvälineyrityksistä vuoteen 2024 mennessä. Strategia kattaa kaikki konsernin liiketoimintayksiköt.

Konsernin valmistus- ja hankintaorganisaation muodostavat Euroopan suurimmat uistintuotantolaitokset erikoistuneine tehtaineen Suomessa, Virossa ja Venäjällä, uistinten ja tarvikkeiden hankintayksikkö Kiinassa, kolmihaarakoukkujen tuotantolaitos Ranskassa, koukkujen tuotantoyksikkö Indonesiassa, veitsien tuotantoyksiköt Suomessa ja Virossa sekä karppisyöttien valmistaja Isossa-Britanniassa. Vuoden 2020 loppuun saakka toiminnassa oli myös uistinten tuotantoyksikkö Batamin saarella Indonesiasa. Konsernilla on Taiwanissa vakiintunut hankintayksikkö, joka huolehtii sellaisten korkealaatuisten mutta edullisten tarvikkeiden ulkoisesta hankinnasta, joiden valmistamista konsernin omissa tuotantolaitoksissa ei pidetä mielekkäänä.

Konsernilla on henkilöstöä 42 maassa. Rapala-konsernilla on omaa jakelua kuudessa maanosassa, minkä lisäksi konserni hyödynää myös ulkopuolisia jakelijoita. Tämän ansiosta konsernin tuotteita myydään lähes 50 000 liikkeessä yli 120 maassa. Omien brändien lisäksi konserni jakelee useita kolmansien osapuolien tuotteita, jotka täydentävät konsernin valikoimaa. Konserni on toiminut uistinvalmistuksessa, joka oli yhtiön ensimmäinen tuoteryhmä, yli 80 vuoden ajan. Rapala-konsernin vuonna 2000 hankkimalla VMC:n koukkuliiketoiminnalla on jo yli satavuotiaat perinteet, ja vuonna 2005 hankittu Marttiin veitsitehdas on toiminut yli 90 vuoden ajan. Konsernin valikoimassa on paljon tuotteita, joiden käyttöikä on useita vuosikymmeniä.

Uuden vastuullisuusstrategian lisäksi konsernissa on käytössä vuonna 2015 julkaistut ja implementoidut globaalit toimintaohjeet (Code of Conduct) sekä sisäiset tarkistusprosessit. Globaalien toimintaohjeiden liitteeksi otettiin vuonna 2018 käyttöön linjaus korruption ja lahjonnan vastaisista periaatteista.

Rapala-konserni kehittää toimintaansa jatkuvasti kestävämpään suuntaan puhtaamman ympäristön edistämiseksi. Lähes kaikkia konsernin tuotteita käytetään luonnossa. Niinpä puhtaalla ympäristöllä on arvoa myös konsernin liiketoiminnalle. Rapala-konsernin pyrkimys on hallita toimintansa vaikutuksia ympäristöön. Konserni haluaa, että luonto tarjoaa myös tuleville sukupolville unohtumattomia kokemuksia sen tuotteiden parissa.

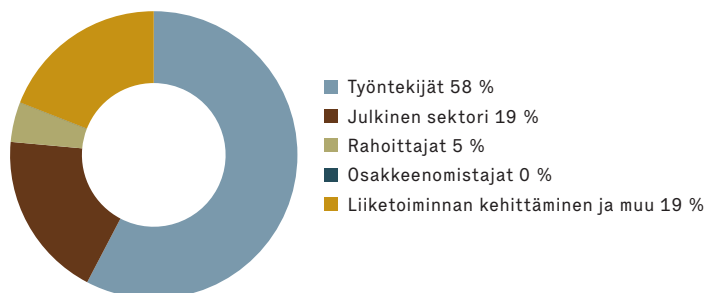
Missä päin maailmaa Rapala-konserni toimiikin, se kantaa vastuun teoistaan. Konserni kunnioittaa aina paikallisia kulttuureita, tapoja ja ympäristöä sekä toimii paikallisten lakien mukaisesti.

TALOUDELLINEN VASTUU

Rapala-konsernin tarkoituksena on luoda lisäarvoa sidosryhmilleen kuten asiakkaille, työntekijöille, tavarantoimittajille ja alihankkijoille kuin myös osakkeenomistajille ja sijoittajille, jotka ovat kiinnostuneita sen taloudellisesta tuloksesta. Taloudellinen menestys mahdollistaa konserniyhtiöiden liiketoiminnan kehittämisen vastuullisesti ja kestävästi kehityksen periaatteiden mukaisesti myös tulevaisuudessa.

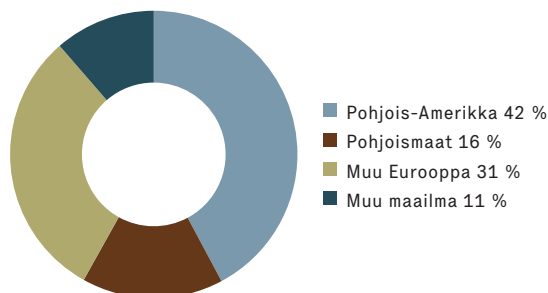
Konserni panostaa kannattavaan kasvuun tuottaakseen lisäarvoa osakkeenomistajille. Tämä tavoite saavutetaan tarjoamalla asiakkaille korkealaatuista tuotteita ja palveluja, luomalla pitkäkestoisia suhteita tavarantoimittajiin, alihankkijoihin ja asiakkaisiin sekä tarjoamalla työntekijöille kilpailukykyiset edut ja hyvät työskentelyolosuhteet. Harjoittaessaan liiketoimintaa 42 maassa maailmanlaajuisesti Rapala-konserni vaikuttaa ja luo hyvinvointia myös paikallisissa yhteisöissä. Konsernin tuottama lisäarvo jakautuu näille eri sidosryhmille alla olevan kaavion mukaisesti.

Lisäarvon jakautuminen

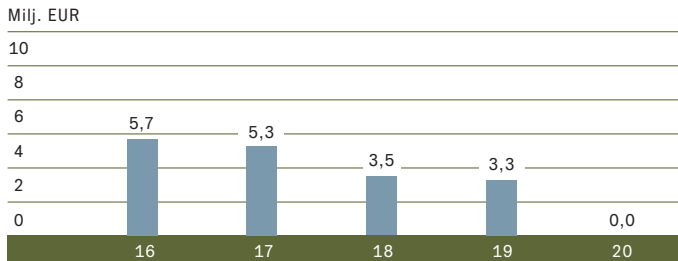
Maailmanlaajuisen tuote- ja palvelutarjontansa avulla konserni tuottaa lisäarvoa asiakkailleen. Konsernin vuoden 2020 ulkoinen liikevaihto jakautui maantieteellisille alueille alla olevan kaavion mukaisesti: Pohjois-Amerikka muodosti 42 %, Pohjoismaat 16 %, muu Eurooppa 31 % ja muu maailma 11 %. Konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2 on esitetty lisää maantieteellistä tietoa.

Myynti myyjäyhtiön sijaintimaan mukaan

Konserni maksoi korkoja ja muita kuluja rahoittajille 4,3 miljoonaa euroa ja tuloveroja veroviranomaisille 4,3 miljoonaa euroa maailmanlaajuisesti. Vuonna 2020 osakkeenomistajille ei maksettu osinkoja.

Osingonjako osakkeenomistajille

SOSIAALINEN VASTUU

Pätevän ja motivoituneen henkilöstön sekä ihmisoikeuksien merkitys

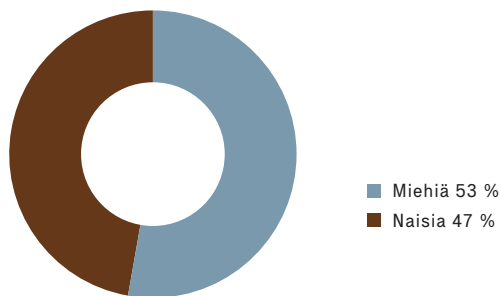
Rapala-konserni työllistää 1 971 henkilöä 42 maassa ja ymmärtää pätevän ja hyvin motivoituneen henkilöstön tärkeyden. Konsernin periaatteet sosiaalisen vastuun ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen osalta on kirjattu konsernin globaaleihin toimintaohjeisiin (Code of Conduct). Toimiminen maailmanlaajuisesti erilaisilla kulttuurisilla alueilla muodostaa haasteita ja riskejä henkilöstön sekä ihmisoikeuksien suhteen, ja korostaa näiden vastuullisen hallinnoinnin tärkeyttä konsernin toiminnassa. Mahdollisen riskin muodostavat erityisesti alihankkijoita käytettäessä mm. lapsityövoiman käyttö, sovittujen työaikojen ja riittävän työturvallisuuden noudattaminen ja tasa-arvon sekä työntekijöiden henkilökohtaisten vakaumusten kunnioittaminen. Konserni edellyttää alihankkijoiltaan sitoutumista konsernin toimintaohjeisiin. Konsernilla ei ole tiedossa merkittäviä rikkomuksia henkilöstön oikeuksien tai ihmisoikeuksien suhteen, mutta konserni seuraa näiden oikeuksien toteutumista toimintayksiköissään jatkuvasti.

Rapala-konserni arvostaa työntekijöidensä jatkuvaa kehittymistä ja tarjoaa mahdollisuuksia sekä työssä oppimiseen että erityiskursseihin tai koulutukseen. Konsernin kannattavan kasvun strategia edellyttää hallintojärjestelmien, maailmanlaajuisen tiedonjakamisen ja jokapäiväisten toimintatapojen järjestelmällistä kehittämistä kaikissa konserniyhtiöissä.

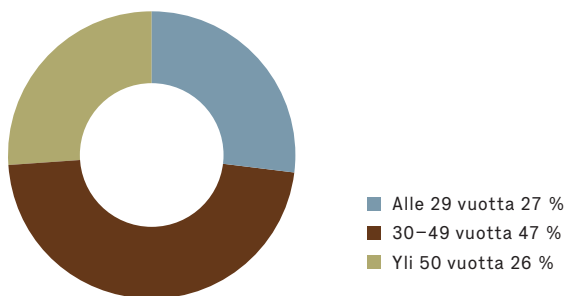
Kunnioitus kaikkia konsernin työntekijöitä kohtaan sekä heidän hyvinvointinsa – terveys ja turvallisuus – ovat konsernille ensisijaisia. Konsernin yrityksissä työskenteleville annetaan mahdollisuus kehittyä työssään ja heille tarjotaan koulutusmahdollisuuksia. Kehitämme jatkuvasti konsernin yritysten jokapäiväistä toimintaa.

Yksi konsernin yrityskulttuurin tärkeimmistä arvoista on yrittäjäyys. Konsernin organisaatorakenne on suhteellisen matala ja konsernin tytäryhtiöillä ympäri maailman on paikallisiin olosuhteisiin sopeutuen vapaus sekä vastuu suunnitella ja toteuttaa omaa toimintaansa, kuitenkin konsernin yleisiä toimintaperiaatteita ja sääntöjä noudattaen. Konserni kunnioittaa monimuotoisuutta ja kaikkien työntekijöidensä tasapuolisia mahdollisuuksia, ihonväristä, kansallisuudesta, sukupuolesta, iästä tai uskonnosta riippumatta. Konserni työllistää kaikenikäisiä miehiä ja naisia ja henkilöstöön kuuluu kymmeniä eri kansallisuuksia maailmanlaajuisesti. Lapsityövoimaa ei käytetä yhtiön tuotantolaitoksissa eikä muissakaan liiketoimintayksiköissä. Vuoden 2020 lopussa henkilöstöstä 55 % työskenteli tuotannossa ja tuotekehityksessä, 19 % hallinnossa ja 26 % jakelutoiminnoissa.

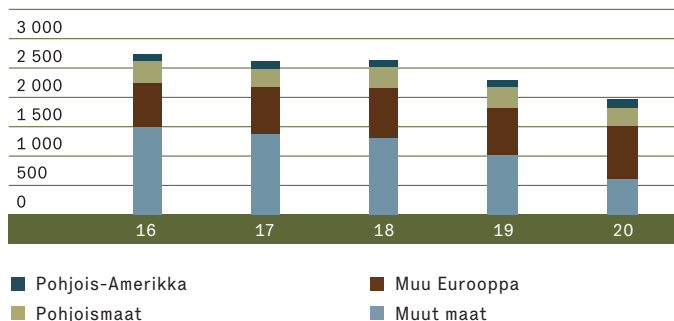
Henkilöstön sukupuolijakauma

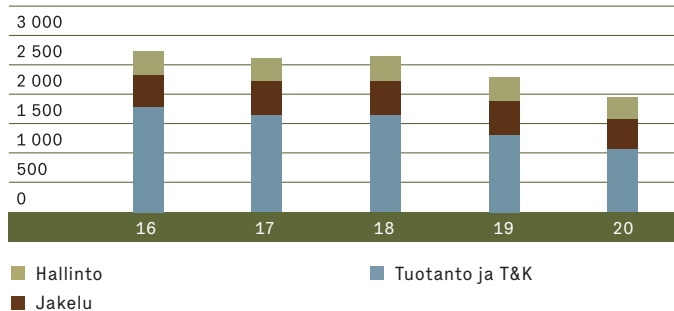
Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstö maantieteellisten alueiden mukaan

Henkilöstö toimintojen mukaan

Konsernin henkilöstökulut vuonna 2020 olivat 69,4 miljoonaa euroa, joka vastaa 27 % liikevaihdosta. Henkilöstökuluihin sisältyvät palkat, palkkiot, eläke- ja muut sosiaaliturvakulut sekä muut kannustinpalkkiot. Toimitusjohtaja ja muu ylin johto kuuluvat konsernin johdon bonusjärjestelmään, joka kannustaa tavoitteiden saavuttamiseen ja toiminnan parantamiseen. Lisää tietoa ylimmän johdon palkitsemisesta on esitetty selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemispolitiikassa ja -raportissa.

Konsernissa toteutetaan ajoittain toiminnan tehostamis- ja kehittämishankkeita, joiden tavoitteena on varmistaa konsernin kannattavan toiminnan jatkuminen ja laadun parantaminen. Konserni pyrkii hoitamaan näistä hankkeista johtuvat mahdolliset henkilöstövähennykset vastuuntuntoisesti paikallista lainsäädäntöä ja käytäntöä sekä hyviä henkilöstöhallinnon periaatteita noudattaen.

Paikallisten yhteisöjen tukeminen

Toimiessaan 42 maassa ja laajentaessaan toimintaansa uusille markkina-alueille, konserni tukee paikallisten yhteisöjen kestäväää kehitystä ja ihmisoikeuksien kunnioittamista. Konserni tai sen tytäryhtiöt ovat kansainvälisesti, alueellisesti ja paikallisesti useiden kalastuksen ja kaupan alan järjestöjen jäseniä, ja teemme yhteistyötä monipuolisesti erilaisten sidosryhmien kanssa. Konserniyhtiöt maailmanlaajuisesti osallistuvat moniin paikallisyhteisöjen varainhankintakampanjoihin ja esimerkiksi lahjoittavat kalastusvälineitä palkinnoiksi ja kannustimiksi kalastuskilpailuihin sekä osallistuvat yleishyödyllisten yhteisöjen järjestämiin ympäristönsuojeluprojekteihin.

Rapala VMC Oyj on perustajajäsen Euroopan kalastusvälinealan etujärjestö EFTTA:ssa (European Fishing Tackle Trade Association), joka perustettiin Lontoossa vuonna 1981 toimimaan kansainvälisenä ja itsenäisenä järjestönä ja eurooppalaisen kalastusvälineetöollisuuden tukijana kampanjoimalla urheilukalastuksen, ympäristöasioiden, kalastuslainsäädännön ja kansainvälisen liiketoiminnan puolesta. Yhtiöllä on edustaja EFTTA:n hallituksessa. EFTTA tukee vuosittain useita ympäristö- ja koulutushankkeita eri puolilla Eurooppaa.

Liettuaissa Rapala-konsernin tytäryhtiö on ollut perustamassa kalastusalan kaupan toimijoista, kalastusjärjestöistä, kalabiologeista ja paikallisen hallinnon edustajista koostuvaa yhteisliittymää, jonka toiminnan tarkoituksena on verkkokalastuksen kieltäminen Liettuan sisävesissä. Toteutuneiden kieltojen vaikutus kalakantojen tervehtymiseen ja kalastusmahdollisuuksien parantumiseen ovat jo nähtävissä.

Kanadassa konserni on osallistunut organisaatioon, joka edistää vähäosaisten lasten mahdollisuutta urheilla. Myös USA:ssa Rapala-konserni on toimittanut tuotteita monien paikallisten koulujen ulkoiluaktiiviteettien tukemiseksi sekä sponsoroinut kalastusturnauksia ja kilpailuja sekä järjestöjä, jotka tarjoavat lapsille kalastusmahdollisuuksia.

Sortavalassa Venäjällä konserni tukee paikallista yhteisöä rahallisel la avustuksella kulttuuritalolle ja päiväkodille sekä hankkimalla kalustoa yhteisessä käytössä olevalle urheilukentälle.

Suomessa konserni tukee kalastusjärjestöjen nuorisotoimintaa sekä peruskoulujen valinnaisia kalastuskursseja, jotka auttavat lapsia tutustumaan vapaa-ajankalastukseen. Rapala-rahasto avustaa kalastusseuroja ja muita pientoimijoita lasten ja nuorten kalastustapahtumien järjestämisessä.

Korkealaatuiset tuotteet ja palvelut

Konsernin omien jakelu-yhtiöiden verkosto kattaa kuusi maan ja 38 maata. Mukaudumme vaihteleviin bisnesympäristöihin ja asiakkaiden erilaisiin tarpeisiin. Asiakaskuntamme laaja joukko ylittää pienistä kalastusvälinepuodeista maailman suurimpiin vähittäismyyntiliikkeisiin, ja paikallinen päätöksenteko vahvistaa asiakassuhteitamme ja parantaa ymmärrystämme eri markkinoista.

Maailmanlaajuisen jakeluverkoston kautta kerättyä tietoa voidaan myös hyödyntää, kun kehitämme uusia tuotteita. Jakeluverkosto mahdollistaa myös sen, että tuotteet ovat välittömästi laajassa myynnissä ympäri maailman.

Rapala-konserni on vuosien varrella tuottanut useita klassikoita, joihin kalamiehet luottavat vuosi toisensa jälkeen. Jatkuva menestys perustuu kuitenkin kykyyn luoda uusia toimivia tuotteita, sillä niistä kasvaa tulevaisuuden klassikoita.

Kansainvälisen kalastusjärjestön IGFA:n (International Game Fish Association) tilastojen mukaan Rapala-konserni pitää hallussaan ensimmäistä sijaa maailmanennätysten haltijoista. Rapalan, Stormin, Sufixin ja VMC:n tuotteilla on saatu yli 1200 maailmanennätyskalaa, mikä on todiste konsernin tuotteiden laadusta ja jatkuvasta kehityksestä.

Vuonna 2020 Rapala-konsernin tutkimus- ja tuotekehityksen olivat 1,1 miljoonaa euroa vastaten 0,4 %:a konsernin tilikauden liikevaihdosta.

Korruption ja lahjonnan vastaiset periaatteet

Korruption estäminen on tärkeä osa Rapala-konsernin yritys vastuuta konsernin toiminnan kansainvälisen luonteen ja erilaisilla kulttuurisilla alueilla toimimisen vuoksi. Liiketoimintaympäristön kulttuuriset ja käytäntöjen erot eri puolilla maailmaa muodostavat riskin korruption ja lahjonnan suhteen, jota konsernin on toiminnassaan seurattava. Näiden riskien minimoimiseksi konserni muodosti vuoden 2018 aikana uudet korruption ja lahjonnan vastaiset periaatteet.

Konsernilla on nollatoleranssi kaikenlaista lahjontaa ja korruptiota kohtaan. Konserni vaatii kaikkien työntekijöidensä ja liikeyrityksiensä toimivan rehellisesti ja korkealla moraalilla kaikissa tilanteissa. Konsernin työntekijät eivät maksa, tarjoudu maksamaan, valtuuta tai vastaanota laittomia tai sopimattomia maksuja tai lahjuksia solmiakseen tai ylläpitääkseen liikesuhteita, tai mistään muustakaan syystä. Kaikkien työntekijöiden tulee turvata konsernin aineelliset, aineettomat ja henkilöstöresurssit, joista he ovat vastuussa. Kaikki väitteet lahjonnasta ja korruptiosuhteesta, anonyymit tai ei, tutkitaan perusteellisesti riippumatta epäillyn henkilön asemasta konsernissa, työuran pituudesta, tai muusta suhteesta konserniin. Tutkimusten tuloksiin perustuen otetaan käyttöön sopivat korjaavat toimenpiteet, jotka saattavat käsittää lisäkoulutusta tai rangaistustoimenpiteitä.

Nämä periaatteet määrittelevät toiminnan, joka luetaan lahjonnaksi ja korruptioksi, käsittelevät toimintaa konsernin ulkopuolisten tahojen kanssa, ohjeistavat väärinkäytösten raportointikanavista ja määrittelevät johdon ja työntekijöiden vastuut. Periaatteet ovat osa konsernin globaaleja toimintaohjeita (Code of Conduct).

Konsernilla ei ole tiedossa merkittäviä väärinkäytöstapauksia, mutta konserni seuraa tilannetta jatkuvasti ja kiinnittää huomiota uusien korruption ja lahjonnan vastaisten periaatteiden noudattamiseen.

YMPÄRISTÖ

Rapala-konsernin näkökulma ympäristöasioihin

Lähes kaikkia konsernin tuotteita käytetään luonnossa. Niinpä puhtaalla ympäristöllä on arvoa myös liiketoiminnallemme. Pyrimme aktiivisesti tunnistamaan ja vähentämään toimenpiteitä, joilla on haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Haluamme, että luonto tarjoaa myös tuleville sukupolville unohtumattomia kokemuksia Rapala-konsernin tuotteiden parissa. Konsernin yleiset periaatteet ja näkökulma ympäristöasioihin mainitaan konsernin globaaleissa toimintaohjeissa (Code of Conduct). Lisäksi konsernissa on valmisteltu uusi, erillinen vastuullisuusstrategia, jonka tavoitteena on kehittää toimintamme aiempaa ympäristöystävällisemmäksi ja siten vähentää toimintamme negatiivisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen.

Konsernin liiketoiminnasta aiheutuvista ympäristövaikutuksista merkittävimpiä ovat raaka-aineiden käyttö, päästöt ilmaan valmistustoiminnan ja tuotteiden kuljetuksen kautta sekä toiminnasta aiheutuvat jätteet. Näihin voidaan vaikuttaa mm. valittavalla energiamuodolla, käytetyillä raaka-aineilla ja prosessien optimoinnilla ja raaka-aineiden uusiokäytöllä. Konsernin tuotteista iso osa on käytössä vuosia tai jopa vuosikymmeniä. Konserni kehittää tuotteitaan, valmistusmenetelmiään ja toimintatapojaan niin, että niiden negatiiviset ympäristövaikutukset olisivat mahdollisimman vähäisiä tuotteiden koko elinkaaren aikana. Muutokset tuotantovolyymeissa ja tuotesortimentissa voivat kuitenkin lyhyellä tähtämellä aiheuttaa suurempia muutoksia kuin itse toimintojen kehittäminen.

Noin puolet konsernin myymistä tuotteista valmistetaan konsernin omissa tuotantolaitoksissa. Tuotantoyksiköt kehittävät ympäristötoimintojansa paikallisten lakien ja säädösten mukaisesti. Turvallisuusriskeistä merkittävimmät muodostuvat tuotantoprosesseissa käsiteltävien raaka-aineiden helposta syttyvyydestä ja myrkyllisyydestä. Konsernin valmistustoiminnassa ei käytetä raaka-aineita tai menetelmiä, jotka muodostaisivat riskin suurille ympäristövahingoille, mutta mm. jätevesien käsittelyyn liittyy mahdollisia ympäristöriskejä. Konserni huolehtii prosesseistaan riskien minimoimiseksi, eikä vuonna 2020 sattunut merkittäviä ympäristövahinkoja tai -onnettomuuksia. Marttiin tehtaan Rovaniemellä jouduttiin puhdistamaan ja poistamaan valmistustoiminnan yhteydessä saastunutta maaperää tehtaan muuttaessa uusiin tiloihin, mutta konserni huolehti tilanteen asianmukaisesta hoitamisesta ja ympäristölle aiheutunut vahinko on korjattu.

Loput Rapala-konsernin liikevaihdosta muodostuu konsernin ulkopuolisilta tahoilta ostettujen tuotteiden myynnistä ja jake-lusta. Näiden osalta suurimmat ympäristövaikutukset aiheutuvat tuotteiden kuljetuksesta ja varastoinnista niiden ollessa konsernin omistuksessa.

Oman liiketoimintansa ympäristövaikutusten huomioimisen lisäksi konserni tukee myös muita ympäristöhankkeita. Konsernin yksiköistä useat osallistuvat kansallisesti ja paikallisesti toimivien ympäristöjärjestöjen toimintaan rahoittamalla niiden toimintaa, kouluttamalla ja informoimalla kalastuksen harrastajia ja koululaisia vesistöjen puhtaudesta ja muista ympäristöasioista sekä osallistamalla vesistöjen ja rantojen puhdistukseen.

Alla on esitetty yhteenvedo käytännön toimenpiteistä, joihin konserni on ryhtynyt minimoidakseen liiketoimintansa aiheuttamia ympäristövaikutuksia ja kehittääkseen ympäristöasioita toiminta-alueellaan.

Tuotantoprosessit

Rapala-konsernin omissa tuotannossa maalauksessa syntyvän jätteen minimoimiseksi uistimiin luodaan tuotantoprosessissa sähköinen varaus, jonka avulla maali tarttuu tuotteen pintaan paremmin ja maalin ohriskutus vähenee. Kehittyneen maalaustekniikan ansiosta myös lakan käyttö ja hukka on saatu minimoitua.

Tuotantoprosesseissa syntyvät jätteet lajitellaan kierrätystä varten energia-, muovi-, bio-, metalli-, pahvi- ja paperijätteisiin sekä vaarallisiin aineisiin. Konsernissa on kehitetty uusia tapoja, joilla tuotantoprosesseissa syntyviä jätteitä voidaan hyödyntää uusissa tuotteissa tai prosesseissa nostaen näiden raaka-aineiden jalostusarvoa. Lisäksi tuotantotilojen lämmityksessä tarvittavan energian ympäristöystävällisyyttä on parannettu siirtymällä osassa tehtaista öljystä ympäristöystävällisemmän maakaasun käyttöön. Suomen ja Viron uistintuotantolaitoksilla on vuoden 2020 aikana siirrytty uusiutuvan energian käyttöön mikä pienentää hiilidioksidipäästöjä huomattavasti. Vastaava siirtymä tehtiin Marttiin tuotantolaitoksilla vuoden 2021 alussa. Euroopan uistinvalmistusyksiköissä konserni on investoinut ja tulee edelleen investoimaan jätteenkäsittelyjärjestelmiin, jotka pienentävät merkittävästi VOC-päästöjä.

Raaka-aineet

Konsernin valmistamien vaappujen päämateriaalit ovat balsa, abachi ja erilaiset muovilaadut. Puuraaka-aine hankitaan sitä vastuullisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti viljeleviltä tiloilta. Esimerkiksi uistinrungoissa käyttämämme balsa on FSC-sertifioitua. Konserni tutkii koko ajan tapoja korvata nykyisin käytössä olevia raaka-aineita ympäristöystävällisemmällä materiaaleilla niin, että tuotteiden halutut ominaisuudet säilyvät. Esimerkiksi jotkin metalliustimet sisältävät lyijyä, mutta mikäli se vain on toiminnallisesti mielekästä, lyijyä pyritään korvaamaan vaihtoehtoisilla materiaaleilla. Konserni tekee yhteistyötä myös kolmansien osapuolien kanssa löytääkseen entistä ympäristöystävällisempiä raaka-aineita. Rapalan tavoitteena on että kaikki uistimet olisivat lyijyttömiä vuoteen 2023 mennessä.

Tuotteet

Useimmat konsernin tuotteista ovat pitkäikäisiä pysyen kuluttajan käytössä vuosia tai jopa vuosikymmeniä. Lähes kaikki konsernin tuotteiden puuosat ovat biohajoavia, ja useimmat tuotteissa käytetyt metalliosat voidaan kierrättää. Konsernin valmistamista tuotteista muovituotteet ovat olleet suurin ympäristöhaaste, mutta osassa muovituotteita on voitu siirtää käyttämään ympäristölle harmittomia pehmittimiä. Vaikka yksittäisiä tuotteita saattaakin hävitä veteen tai luontoon kalastuksen yhteydessä, niin ympäristön kannalta tärkeä haaste on saada kuluttajat kierrättämään käytetyt tai rikkoontuneet tuotteet.

Konserni on kiinnittänyt enenevässä määrin huomiota tuotteiden ympäristöystävälliseen pakkaamiseen. Olemme kiinnittäneet entistä enemmän huomiota tuotteidemme pakkauksissa käytettyihin materiaaleihin, pakkausmateriaalien määrään ja ylipäättensä tuotteiden tehokkaampaan pakkaamiseen. Tavoitteenamme on välttää turhaa pakkaamista, pienentää neitseellisen muovien määrää pakkaus-sissamme ja kasvattaa luonnonperäisten raaka-aineiden, kuten kartongin, osuutta pakkaus-sissamme. Näin säästämme energiaa niin pakkausten valmistuksessa kuin tuotteiden kuljetuksessa ja vähennämme syntyvän jätteen määrää. Tehokkaampi pakkaaminen, esimerkiksi pakkauskojen pienentäminen, sisäpakkausten vähentäminen ja kierrätettävien pakkausmateriaalinen käyttäminen sekä säästää energiaa tuotteiden valmistuksessa ja kuljetuksessa että aiheuttaa vähemmän jätteitä. Konserni on myös vähentänyt PVC:n käyttöä pakkaus-sissa ja korvannut sen PET-muovilla sekä lisännyt kierrätetyn PET-muovin käyttöä. Olemme korvanneet pakkaus-sissamme käytettyjä neitseellisiä, fossiilipohjaisia muoveja kierrätetyillä muovilaaduilla ja implementoineet tuotantoomme muovinkierrätysjärjestelmän.

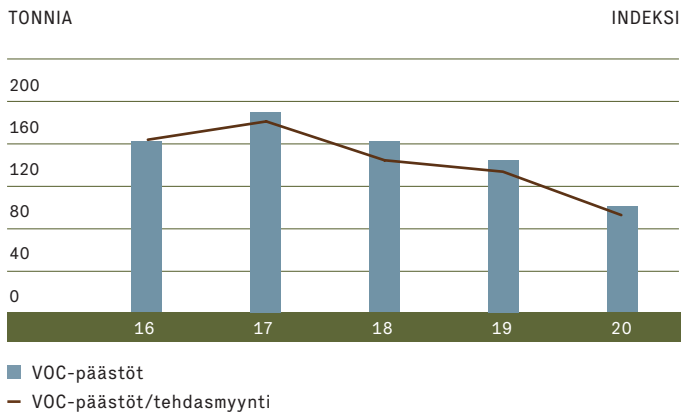
Kuljetus ja varastointi

Kuljetusten aiheuttamien ympäristövaikutusten vähentämiseksi konserni pyrkii maksimoimaan merikuljetusten osuuden ja minimoimaan lentokuljetukset toimitettaessa tuotteita tehtailta jakelu-yhtiöihin maanosasta toiseen. Lähetykset pyritään yhdistämään niin, ettei pieniä toimituseriä lähetetä erikseen. Tuotteiden varastoinnin ympäristövaikutukset rajoittuvat varastotilojen lämmitykseen ja valaistukseen. Tuotannon optimoinnilla pyritään tehtaiden ja jakelu-yhtiöiden välisten kuljetusmäärien minimoimiseen. Varastotasojen optimointi puolestaan vähentää säilytettävien tuotteiden määrää.

Erityisiä asioita ja toimenpiteitä vuonna 2020

Konserni kehittää jatkuvasti ympäristöasioiden seurantaa ja raportointia. Vuonna 2020 Rapala-konserni lanseerasi uuden vastuullisuusstrategian tavoitteenaan olla yksi maailman johtavista vastuullisista kalastusvälineyrityksistä vuoteen 2024 mennessä. Strategian mukainen mittareiden kehittäminen ja mittaamisen standardisointi jatkuvat. Lisää työtä tarvitaan myös uusien työskentelytapojen käyttöönottoon, millä varmistetaan positiiviset pitkäaikaiset vaikutukset ympäristöasioiden kehitykseen.

VOC-päästöt

Rapala VMC Oyj perusti vuonna 2011 yhdessä Normark Suomi Oy:n kanssa Rapala-rahaston, jonka tarkoituksena on tukea erilaisia paikallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä vesistöjen kunnostustoimenpiteitä, turvata vapaaehtoistyöhön perustuvien talkoiden onnistumista, saattaa mahdollisesti laajempia, monivuotisia projekteja alkuun ja edistää omalta osaltaan näihin päämääriin tähtäviä tutkimuksia ja muita esivalmisteluja. Rapala-rahastolle perustettiin hiljattain uudet verkkosivut 10-vuotisen toiminnan kunniaksi. Sivut löytyvät osoitteesta rahasto.rapala.fi. Olemassaolonsa aikana rahasto on tukenut yli 200 erilaista projektia. Suureen avustettavien joukkoon on kuulunut muun muassa erilaisia vesiensuojelua ja kalastuksen kestävästä kehityksestä edistävistä yhdistyksistä, kalavesiään määrätietoisesti kunnostavista kalavesien omistajien osakaskuntia, vapaaehtoisvoimin erityisesti nuorisotyötä tekeviä kalastusseuroja sekä alan tutkijoita ja opiskelijoita erityisesti taimenkantojen elvyttämisessä.

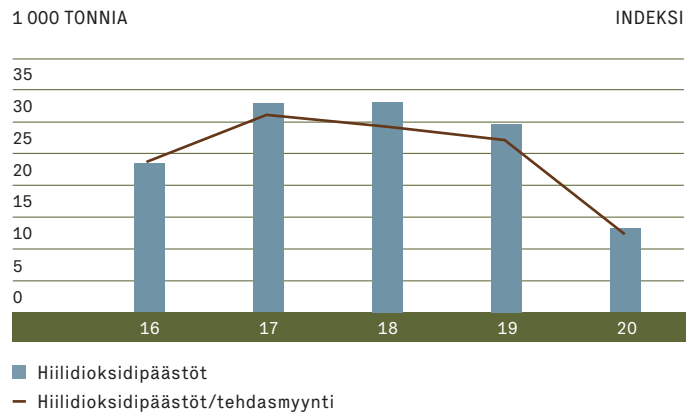
Kompensoidakseen vuosittaiset hiilidioksidipäästönsä, Marttiini on aloittanut yhteistyön suomalaisen Reforest-yrityksen kanssa. Suunnitelmana on istuttaa 1730 puuta Forssan alueelle. Puut istutetaan vanhoille ja käyttämättömille peltoalueille. Kasvaessaan puut sitovat hiilidioksidia ja vähentävät ilmakehän hiilidioksidipitoisuutta. Istutettavien puiden määrä perustuu Marttiinin vuosittaisiin hiilidioksidipäästöihin. Siirtymällä uusiutuvan energian käyttöön ja päästöjä kompensoimalla Marttiinin tavoite on olla hiilineutraali vuoden 2021 aikana.

Konserni laskee parhaillaan Rapala-brändätyjen uistinten ja Marttiinin veisten hiilijalanjälkeä vuodelle 2020. Laskennat on tehty myös vuosille 2015 ja 2019. Tulokset auttavat tunnistamaan ja määrittämään merkittävimpiä hiilidioksidipäästöjen lähteitä ja kehittämään vastuullisuustyötä eteenpäin. Hiilijalanjälki tulee olemaan yksi seurattava toiminnan avainluku (KPI) tulevaisuudessa.

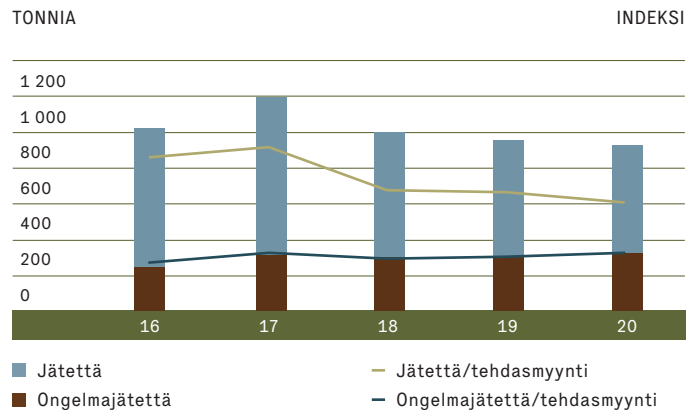
Konsernin tytäryhtiö Yhdysvalloissa on jäsenenä American Sportfishing Association -yhdistyksessä. ASA luo ja ylläpitää yhteyksiä muiden ympäristönsuojelujärjestöjen kanssa valvoakseen urheilukalastajien etuja säännöksiä laadittaessa. Tytäryhtiö jatkoi International Game Fish Association -yhdistyksen tukemista. IGFA:n työskentelee urheilukalastuskalojen suojelemiseksi sekä vastuullisten ja eettisten kalastustapojen edistämiseksi tieteen, koulutuksen sekä säännöstelyn avulla.

Toimitusketjun tehostamiseen tähtäävät hankkeet jatkuivat vuoden 2020 aikana. Euroopassa keskityttiin logististen prosessien konsolidointiin ja varastotoimintojen keskittämiseen alueellisiin jakelukeskuksiin.

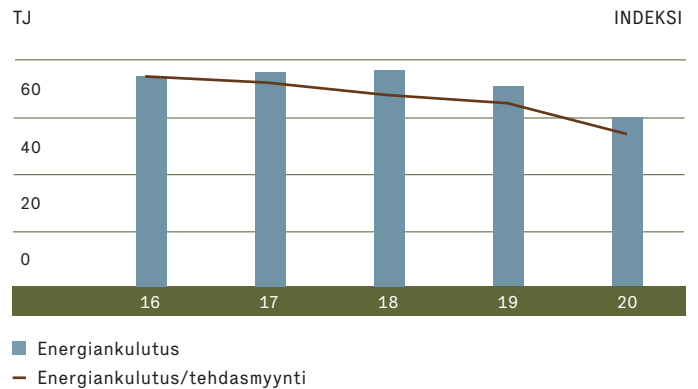
Hiilidioksidipäästöt

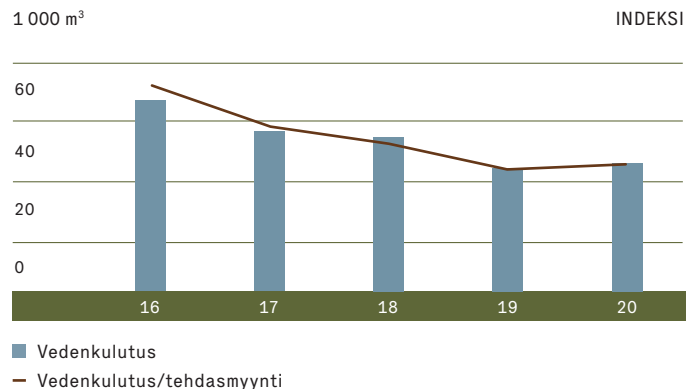
Jätteet

Energiankulutus

Vedenkulutus

Ympäristömittarit 2020

Rapala-konserni valvoo kaikkien omien tuotantolaitostensa ympäristömittareita. Omien tuotantolaitosten rinnalla osa tuotannosta on ulkoistettu. Ulkoistetun tuotannon määrän vuosittaiset vaihtelevat vaikuttavat konsernin oman valmistustoiminnan ympäristömittareihin, kuten oheisista kaavioista käy ilmi.

Päästöistä merkittävimmät ovat VOC- ja hiilidioksidipäästöt (CO₂). Konsernin VOC-päästöt lasketaan tuotannossa käytettyjen raaka-aineiden pitoisuuksien perusteella ja hiilidioksidipäästöt ositetun energian tuottamismenetelmien ja käytettyjen polttoaineiden hiilipitoisuuksien perusteella. Vuonna 2020 konsernin VOC-päästöt olivat 101 (146) tonnia ja hiilidioksidipäästöt 13 (30) tuhatta tonnia. VOC-päästöt ovat peräisin pääosin maaleissa käytettyistä ohenteista. Pääosa hiilidioksidipäästöistä on epäsuoraa, sillä käytetty energia ei ole konsernin tuottamaa. Vuonna 2020 konserni siirtyi uusiutuvan energian käyttöön Suomen ja Viron uistintuotantolaitoksilla, mikä pienensi hiilidioksidipäästöjä merkittävästi. Konserni myös tarkensi laskentaperiaatteitaan hiilidioksidipäästöjen osalta vuonna 2017, jonka vuoksi luvut ennen ja jälkeen vuotta 2017 eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Tuotantoprosesseissa syntyy mm. metalli-, puu-, muovi-, pahvi- ja yleisjätettä. Merkittävä osa jätteestä on biohajoavaa, kuten puujätettä, tai kierrätettävää, kuten metallijätteet. Jätteet kierrätetään paikallisten käytäntöjen ja lainsäädännön mukaan.

Kaikki syntyvä jäte, jota ei muuten voida kierrättää, toimitetaan energijätteenä poltettavaksi, jolloin kaikki jäte päättyy lopulta kokonaisuudessaan hyötykäyttöön. Kaikissa tuotantolaitoksissa yhteensä vuonna 2020 jätettä syntyi 926 (953) tonnia, josta haitallisia jätteitä oli 320 (294) tonnia. Haitallinen jäte toimitettiin käsiteltäväksi siihen erikoistuneisiin laitoksiin.

Konsernin tuotanto ei ole energiavaltaista verrattuna moniin muihin teollisuuden aloihin, mutta energiankulutusta seurataan yhtenä ympäristötekijänä. Pääosa kulutetusta energiasta on sähköä, kaasua ja kaukolämpöä. Joissakin yksiköissä polttoöljyä käytetään lisä- ja varavoimanlähteenä. Vuonna 2020 konsernin kokonaisenergiankulutus oli 59 (71) TJ, josta pääosa sähköä. Summa ei sisällä kuljetuksissa ja ajoneuvoissa käytettyjä polttoaineita.

Tuotantoprosesseissa ei käytetä paljon vettä, vaan suurin osa käytetystä vedestä on talousvettä. Vuonna 2020 veden kulutus oli 34 000 m³ (32 000 m³).

Vuonna 2020 konsernin ympäristökulut olivat noin 0,5 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa) ja ympäristöinvestoinnit noin 0,1 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa).